

Phytophaenologia Szegediensis anni 1929.

Szeged 1929. évi növényphaenológiája.

VII. közlemény.

Írta: GYÖRFFY ISTVÁN (Szeged).

1929-déli év tele hosszan tartó, erős fagyok márc. közepét megközelítő ideig vannak. Azután sincs meleg, úgy, hogy a Természet ébredése mehezen indul meg, alig tudnak bimbózni. Mikor nagy mehezen végre bimbózni kezd a *Cornus*, *Fraxinus*, *Ulmus laevis*, rájön ápr. 7.-én a friss hó.

1928/29 közti tél szigorúsága megérzett a fás növényeken; károkat okozott, amennyiben lefagyott sok *Buxus* levele, egész *Mahonia*-táblák sárgultak el; a park egyik hatalmas *Broussonetia*-ja mindössze néhány ága maradt meg, a többi nem hajtott ki ez idén.

Május 10.—13.-a táján egyszerre szökik fel magasra a hőmérséklet, amikor is rendkívül gyorsan virágzanak ki a megfigyelték.

Július 5.-én több *Aesculus*-on mutatkozik a száraz levegő- okozta levélszáradás (Dürrelaubfall).

Feltűnő tömegesen virított ez idén az *ákáca*. És nemcsak egy-két virágfürt fityegett a fákon, hanem sok fehérítette főleg a fák hegyét, egyáltalán: elérhetetlen magasságait. Másodszor virágzókat láttam: kiskúndorozsmai Sósfürdőnél VII. 17.; Szentmihálytelek—Pusztamérges közt VII. 18. igen sok fa, mind tetején virít; tömeges jelenség Alsótanya környékén VII. 20.; Szeged utászlaktanya mellett egyetlen fán 22 fürt, Ballagó szőlők-nél is sok VII. 21.; Tápé felé sok fán, egyiken 70 fürt VII. 23.; Makkos erdő felé több VII. 23.; Gedó, Vásárhelyi-sugarút felé VII. 29.

Tabella phytphaenologica anni 1929.

Observatores: D. Fodor, J. Förgeteg, L. Gallé. Uxor Professoris I. Györfy
nat. Irma Greisiger, Prof. Dr. I. Györfy, Katinka Györfy, P. Kéri, H. Dr. Pákh,
M. Rózsa, Szegedini.

	Szeged				Adnotatio ¹⁾
	L.	V.	Gy.	H.	
	Geogr. latitudo septentr.: 46° 15' longitudo (Greenw. E.) 37° 48' 84 m. supra mare				
1. <i>Acer campestre</i> L.		6. V.			
2. <i>Acer platanoides</i> L.	13. V.	19. IV.			
3. <i>Acer pseudoplatanus</i> L.		8. V.			
4. <i>Acer tataricum</i> L.		13. V.			
5. <i>Adonis aestivalis</i> L.		20. V.			
6. <i>Aesculus Hippocastanum</i> L.	13. V.	8. V. ¹⁾	28. IX.		1) 1 ex. [7. V.] ; zweitemaal 27. IX.
7. <i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingel (syn. <i>A. glandulosa</i> Desf.)		7. VI.			
8. <i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.	25. V.	28. III. ♂ ²⁾ 28. III. ♀ 4. VI. ³⁾			2) 1 ex. [25. III.] 3) zweitemaal 5. VIII.
9. <i>Amorpha fruticosa</i> L.		10. V.			
10. <i>Berberis vulgaris</i> L.		24. IV. ♂ ⁴⁾			
11. <i>Betula pendula</i> Roth.	8. V.				
12. <i>Broussonetia papyrifera</i> (L.) L'Hérit		28. V. 25. V. ⁴⁾			4) 1 ex. [24. V.]
13. <i>Buxus sempervirens</i> L.		25. VI.			
14. <i>Clematis vitalba</i> L.		8. IX.			5) in horto
15. <i>Colchicum arenarium</i>		8. V. ⁵⁾			6) 1 ex. [8. IV.]
16. <i>Convallaria majalis</i> L.		10. IV. ⁶⁾			7) 1 ex. [22. V.]
17. <i>Cornus mas</i> L.		25. V. ⁷⁾			
18. <i>Cornus sanguinea</i> L.					
19. <i>Corylus avellana</i> L.		25. III. ♂ ⁸⁾ 21. III. ♀			
20. <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.		13. V. 20. III.			
21. <i>Crocus variegatus</i>					
22. <i>Cydonia oblonga</i> Mill. (syn. <i>C. vulgaris</i>)		8. V. ⁸⁾			8) 1 ex. [6. V.]
23. <i>Diclytra spectabilis</i>		6. V.			
24. <i>Draba verna</i> L.		24. III.	15. V.		
25. <i>Elaeagnus angustifolia</i> L.		31. V.			
26. <i>Evonymus europaea</i> L. (E. <i>vulgaris</i>)	13. V.	13. V.			
27. <i>Forsythia suspensa</i> Val.		14. IV. ⁹⁾			9) 1 flos [12. IV.]
28. <i>Fragaria vesca</i> L.		1. V. ¹⁰⁾			10) 1 flos [29. IV.]
29. <i>Fraxinus excelsior</i> L.	16. V.	17. IV.			
30. <i>Fritillaria imperialis</i> L.		29. IV. ¹¹⁾			11) 1 ex. [28. IV.]
31. <i>Gleditschia triacanthos</i> L.	12. VI.	25. V. ¹²⁾		10. X.	12) 1 ex. [22. V.]
32. <i>Helianthus annuus</i>		24. VI.			
33. <i>Hordeum vulgare</i>		20. V.	18. VI.		

	L.	V.	Gy.	H.	Adnotatio
34. <i>Iris pseudacorus</i> L.		19. V.			
35. <i>Juglans nigra</i> L.	13. V.	13. V.♂ ⁷			
36. <i>Juglans regia</i> L.	12. V.	6. V.♂ ⁷			
37. <i>Laburnum anagyroides</i> Med. (L. <i>vulgare</i>)		16. V.			
38. <i>Larix decidua</i> Mill.	8. V.	10. IV.			
39. <i>Ligustrum vulgare</i> L.		20. VI.			
40. <i>Lilium candidum</i> L.		17. VI. ¹³⁾			¹³⁾ 1 ex. [12. VI.]
41. <i>Lonicera tatarica</i> L.		7. V.			
42. <i>Mahonia aquifolium</i> P.		1. V. ¹⁴⁾			¹⁴⁾ 1 ex. [29. IV.]
43. <i>Medicago sativa</i> L.		2. VI. ¹⁵⁾	17. VI. ¹⁶⁾		¹⁵⁾ zweitemal 6. VIII.
44. <i>Morus alba</i> L.		13. V.	12. VI.		¹⁶⁾ első kaszálás. Erstes Mähnen
45. <i>Narcissus poeticus</i> L.		20. IV.			
46. <i>Narcissus pseudonarcissus</i> L.		17. IV.			
47. <i>Negundo aceroides</i> Mnch.	20. V.	15. IV.			
48. <i>Paeonia officinalis</i> L.		15. V. ¹⁷⁾			¹⁷⁾ 1 ex. [12. V.]
49. <i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L) Greene (<i>Ampelopsis quinquefolia</i> Michx.)		13. VI. ¹⁸⁾			¹⁸⁾ 1 ex. [11. VI.] újból virágozik wieder blüht 16. VII.
50. <i>Philadelphus coronarius</i> L.		25. V.			
51. <i>Picea excelsa</i> (Lam) Link		6. V.			
52. <i>Pinus silvestris</i> L.		13. V.			
53. <i>Pirus communis</i> L.		2. V. ¹⁹⁾			¹⁹⁾ 1 ex. [1. V.]
54. <i>Pirus malus</i> L.- <i>Pirus malus</i> L., B) <i>P. pumila</i> Mill. II. <i>domestica</i>		5. V.			
55. <i>Pirus silvestris</i> Mill.- <i>Pirus</i> <i>malus</i> L. A) <i>silvestris</i> S. F. Gray		6. V.			
56. <i>Platanus orientalis</i> L.		7. V.			
57. <i>Populus tremula</i> L.		11. IV.	12. V.		
58. <i>Prunus armeniaca</i> L.		22. IV. ²⁰⁾			²⁰⁾ 1 ex. [20. IV.]
59. <i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.		28. IV.	1. VI.		
60. <i>Prunus cerasus</i> L.		29. IV. ²¹⁾			²¹⁾ 1 ex. [28. IV.]
61. <i>Prunus domestica</i> L.		29. IV.			
62. <i>Prunus Mahaleb</i> L.		3. V.			
63. <i>Prunus padus</i> L.	8. V.	29. IV.			
64. <i>Prunus persica</i> L.		3. V. ²²⁾			²²⁾ 1 ex. [1. V.]
65. <i>Quercus sessiliflora</i> Salisb.	30. IV.	6. V. ²³⁾			²³⁾ 1 ex. [3. V.]
66. <i>Ranunculus ficaria</i> L.		25. IV.			
67. <i>Ribes aureum</i> Pursh.		29. IV.			
68. <i>Ribes grossularia</i> L.		20. IV.			
69. <i>Ribes rubrum</i> Rchb.-R. <i>vulgare</i> Lam.		25. IV.			
70. <i>Robinia pseudacacia</i> L.	12. VI.	16. V. ²⁴⁾		31. X.	²⁴⁾ zweitemal 29. VII.
71. <i>Rosa canina</i> L.		27. V.			
72. <i>Rubus ideaus</i> L.		20. V.			
73. <i>Salix fragilis</i> L.		29. IV. ²⁵⁾	25. V.		²⁵⁾ zweitemal V 30. IV. u. Gy. 21. VII. drittemal V 8. IX.
74. <i>Salvia austriaca</i> Jacq.		10. V. ²⁶⁾			²⁶⁾ zweitemal V 16. VII. drittemal V 26. X.

	L.	V.	Gy.	H.	Adnotatio
75. <i>Salvia nemorosa</i> L.		22. V.			²⁷⁾ zweitemal 8. IX.
76. <i>Salvia pratensis</i> L.		26. V. ²⁷⁾			²⁸⁾ zweitemal 15. VIII.
77. <i>Sambucus nigra</i> L.		22. V. ²⁸⁾			*aratás—Ernte.
78. <i>Secale cereale</i> L.		22. V.	24. VI.*		
79. <i>Solanum tuberosum</i> L.		2. VI.			
80. <i>Staphylea pinnata</i> L.		8. V.			
81. Szénakaszálás				12. V.	
82. <i>Syringa vulgaris</i> L.		7. V. ²⁹⁾			²⁹⁾ zweitemal 27. IX.,
83. <i>Tamarix gallica</i> L.		12. V. ³⁰⁾			³⁰⁾ zweitemal 22. VIII.
84. <i>Tilia platyphyllos</i> Scop. (<i>T. grandifolia</i> Ehrh.)	28. IX. ³¹⁾	17. VI.			³¹⁾ zweitemal
85. <i>Tilia cordata</i> Mill. (<i>T. parvifolia</i> Ehrh.)	13. V.	1. VI.		28. IX.	
86. <i>Triticum vulgare</i> Vill.		27. V.	25. VI. ³²⁾		* aratás—Ernte
87. <i>Tussilago farfara</i> L.		27. III.			
88. <i>Ulmus laevis</i> Pall. (<i>U. effusa</i> Villd.)		8. IV.			
89. <i>Viburnum lantana</i> L.		4. IV.			
90. <i>Viola odorata</i> L.		25. III.			
91. <i>Vitis vinifera</i> L.		20. V.			
92. <i>Zea mays</i> L.		1. VI.	8. IX.		

Rövidítések — Abkürzungen.

L = az első normális levél-felzínüket lehet látni, és pedig különböző (mintegy 3—4) helyen; lombfejlődés.

L = Erste normale Blattoberflächen sichtbar, und zwar an verschiedenen (etwa 3—4) Stellen; Laubentfaltung.

V = az első rendes virágok kinyíltak, és pedig több helyen.

V = Erste normale Blüten offen, und zwar an verschiedenen Stellen. Diese Phase ist bei weitem am sichersten zu beobachten.

Gy = az első rendes termések (gyümölcsök) megértek, és pedig több helyen: a husosak teljesen és végleg felvették az izüket; a hüvelyek felpattannak stb.

Gy = Erste normale Früchte reif, und zwar an verschiedenen Stellen; bei den saftigen: vollkommene und definitive Verfärbung; bei den Kapseln: spontanes Aufplatzen.

H = általános őszi hervadás: az állomáson az összes leveleknek mintegy fele — beleszámítva a már lehullottakat is, — elsárgult (vagy vörösödött).

H = Allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte sämtlicher Blätter an der Station — auf einmal in grosser Zahl abgefallene mitgerechnet — verfärbt.

♂ porzós virágok (barkák).

♀ termős virágok.

♂ männliche Blüten.

♀ weibliche Blüten.

(.) nem éppen az első virágok, pár napi késés.

(.) nicht eben die ersten Blüten; einige Tage Verspätung.

[.] csak egyetlen egyeden látható, a többin még nem.

[.] nur auf einem einzigen Individuum sichtbar, auf den anderen noch nicht.

Corrigenda: in tab. phytoph. anni 1928 datúm *Tiliae cordatae* 4. IV. — rectius: 4. VI. (jún.)